

**OOPPERA
BALETTI**

Suomen Kansallisoopperan laulusolisteja
koskeva

TYÖEHTOSOPIMUS

1.2.2018 – 31.1.2020

Sisällys

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA	2
TYÖEHTOSOPIMUS 2018–2020	7
1 § SOPIMUKSEN SOVELTAMISALA	7
2 § YLEISET SOPIMUKSET	7
3 § TYÖSUHTEEN ALKAMINEN JA KESTO.....	7
4 § SOLISTIN TEHTÄVÄT	8
5 § EI-KAUPALLISET TALLENTEET	9
6 § ESITYKSEN VALMISTAMINEN.....	9
7 § TYÖAIKA	11
8 § PÄIVITTÄISET LEPOTAUOT	12
9 § YLI- JA SUNNUNTAITYÖ.....	13
10 § VAPAAPÄIVÄT	13
11 § KESÄVAPAA JA VUOSILOMA.....	14
12 § LOMARAHAA.....	15
13 § PALKKAUS.....	15
14 § MATKAKUSTANNUKSET, PÄIVÄRAHA JA KIERTUERAHA.....	15
15 § SAIRAUUSLOMA JA ÄITIYSVAPAA SEKÄ TERVEYDENHUOLTO	16
16 § RYHMÄHENKIVAKUUTUS.....	17
17 § PYSYVÄ TYÖKYVYTTÖMYYS JA VANHUUDENTURVA.....	18
18 § RIKKOMUKSET	18
19 § OPINTOVAPAA	18
20 § ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	19
21 § LUOTTAMUSMIES	20
22 § SOLISTIEN KUULEMINEN OPPERAN JOHTOA VALITTAESSA.....	21
23 § ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN	22
24 § TYÖRAUHA.....	22
25 § SELVIYTYMISLAUSEKE.....	22
26 § SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA JA IRTISANOMINEN	22
TYÖSOPIMUS.....	24
PALKKASOPIMUS 2018–2020.....	25
PALKKATAULUKKO M 1.4.2018 solistit.....	28
PALKKATAULUKKO M 1.5.2019 solistit.....	29

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

Suomen Kansallisoopperan laulusolisteja koskevan työehtosopimuksen uudistaminen

Aika 23.3.2018

Paikka Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Läsnä

PALTA ry	Suomen Muusikkojen liitto ry
Anu Sajavaara	Miika Tarhio
Pauliina Tervahartiala	Ahti Vänttinen
Idamaria Utunen	Mika Pohjonen
Pia-Maria Pesonen	
Anita Prusila	
Elisa Koskinen	
Lilli Paasikivi	
Rilla Kyykkä	
Satu Strömberg	

1 Sopimuskausi

Työehtosopimus tulee voimaan 1.2.2018 ja on voimassa 31.1.2020 saakka.

2 Palkankorotukset

2.1 Palkankorotukset vuonna 2018 ja 2019

2.1.1 Vuosi 2018

Palkkoja korotetaan 1.4.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 1,4 % suuruisella korotuksella.

Ellei muusta toteutustavasta sovita, korotuksesta 1,0 % kohdennetaan yleiskorotuksena ja 0,4 % yritysکوhtaisena eränä, jonka kohdentamisesta päättää työnantaja luottamusmiestä kuultuaan.

Työnantajan päättämän erän suuruus lasketaan tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien kuukausipalkkaisten työntekijöiden tammikuun 2018 peruskuukausipalkoista mukaan lukien näytöskorvaukset.

Taulukkopalkkoja korotetaan 1.4.2018 1,0 %:lla.

Työehtosopimuksen euromääräisiä lisiä korotetaan 1.4.2018 1,0 %:lla.

Vuosi 2019

Palkkoja korotetaan 1.5.2019 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 1,8 % suuruisella korotuksella.

Ellei muusta toteutustavasta sovita, korotuksesta 1,2 % kohdennetaan yleiskorotuksena ja 0,6 % yrityskohtaisena eränä, jonka kohdentamisesta päättää työnantaja luottamusmiestä kuultuaan.

Työnantajan päättämän erän suuruus lasketaan tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien kuukausipalkkaisten työntekijöiden tammikuun 2019 peruskuukausipalkoista mukaan lukien näytöskorvaukset.

Taulukkopalkkoja korotetaan 1.5.2019 1,2 %:lla.

Työehtosopimuksen euromääräisiä lisiä korotetaan 1.5.2019 1,2 %:lla.

Työnantajan päättämän erän toteutustapa vuosina 2018 ja 2019

Työnantajan päättämän erän tarkoituksena on tukea Oopperan ja Baletin palkkapolitiittisia tavoitteita, käytössä olevan palkkausjärjestelmän periaatteita ja kehittämistä, palkkauksen kannustavuutta ja oikeudenmukaisuutta. Korotusten kohdentamisessa otetaan huomioon muun muassa osaaminen, työssä kehittyminen ja työssä suoriutuminen, jota arvioidaan Oopperan ja Baletin strategisten tavoitteiden perusteella.

Erän käytöstä ja jakoperusteista informoidaan henkilöstöä ja luottamusmiehelle selvitetään erän määräytymisen ja kohdentamisen perusteet ja suuruus ennen erän käyttöönottoa.

3 Työehtosopimukseen tehtävät muutokset

3.1 Koeaika

Poistetaan työehtosopimuksen 3 §:n 3. kohta ja muutetaan numerointia sitä vastaavasti.

3.2 Vuosilomaa koskevat määräykset

Muutetaan työehtosopimuksen 11 §:n 1. kohta kuulumaan seuraavasti:

Vuosiloma ja kevätnäytäntökauden päättyessä käyttämättä olevat vapaapäivät on näytäntökauden loppuun mennessä annettava yhdenjaksoisena vähintään 60 vapaapäivän pituisena kesävapaana, josta on ilmoitettava kaksi kuukautta ennen sen alkamista.

Edellä 1. momentissa olevassa määräyksessä asetetusta aikarajasta tai vapaapäivien yhdenjaksoisuudesta voidaan poiketa, milloin se on Oopperan ja Baletin vierailunäytäntöjen vuoksi välttämätöntä. Muissa tapauksissa asiasta sovitaan paikallisesti luottamusmiehen kanssa.

3.3 Vapaa-ajan tapaturmavakuutus ja ryhmähenkivakuutus

Muutetaan työehtosopimuksen 16 §:n otsikko ja teksti kuulumaan seuraavasti:

16 § RYHMÄHENKIVAKUUTUS

Solistin osalta toteutetaan ryhmähenkivakuutusta koskevat järjestelyt sellaisina kuin niistä on sovittu työmarkkinakeskusjärjestöjen välillä.

3.4 Solistien kuuleminen oopperan johtoa valittaessa

Muutetaan työehtosopimuksen 22 § kuulumaan seuraavasti:

Oopperan ja Baletin pääjohtajaa, Oopperan taiteellista johtajaa ja ylikapellimestaria, päävierailijaa tai vastaavaa kiinnitettäessä työnantaja pyytää ehdolla olevista henkilöistä ensin Solistikunta ry:n lausunnon.

3.5 Näytöskorvaukset

Muutetaan Palkkasopimuksen 4 § kuulumaan seuraavasti:

Solisteille maksetaan kuukausittain erillistä näytöskorvausta, joka määräytyy roolien koon ja näytösten vuotuisen lukumäärän mukaan seuraavasti:

Iso A-rooli	4 pistettä
A-rooli	3 pistettä
B-rooli	2 pistettä
C-rooli	1,5 pistettä

Pisteen arvo on 113,77 euroa. Pisteen arvo on 1.4.2018 lukien 114,91 euroa.

Pöytäkirjamerkintä

Vaativista solistisista konserttiesityksistä maksetaan solistille kaksinkertainen näytöskorvaus teoksen kunkin miehityksen ensimmäisestä esityksestä. Muista konserteista ja esityksistä, joihin voi kuulua pääharjoitus, maksetaan näytöskorvaus 3 pisteen mukaan.

Pöytäkirjamerkintä

Vaativilla solistisilla konserttiesityksillä ei tarkoiteta näyttämölle ohjattuja teoksia. Solisti voi saada kaksinkertaisen näytöskorvauksen ainoastaan kerran samasta tehtävästä.

Siitä, onko kyseessä vaativa konserttiesitys, neuvotellaan etukäteen tapaus- ja tehtäväkohtaisesti luottamusmiehen ja työnantajan kesken.

Muissa esityksissä solistin näytöskorvaus on vähintään 2,7 pisteen mukainen. Solistien roolien luokitus määritellään Kloiber – Konold – Maschka: Handbuch der Oper´in mukaan. Niiden oopperateosten (mukaan lukien oopperateosten konserttiesitys), joita ei ole luetteloitu kyseisessä oppaassa, pisteytys määritellään erikseen työnantajan edustajien ja luottamusmiehen kesken. Koulu-laisoopperoiden pisteytys määritellään myös erikseen työnantajan edustajien ja luottamusmiehen kesken.

3.6 Palkkasopimus

Lisätään Palkkasopimuksen 5 §:n ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke:

Mikäli esiintyminen ei toteudu, mutta tehtävään on valmistauduttu kolmen vuorokauden tai sitä lyhyemmällä varoitusajalla, maksetaan pistekorvaus yksinkertaisena.

Lisätään Palkkasopimuksen 5 §:ään uusi 5. kappale (taulukon jälkeen) kuulumaan seuraavasti:

Jos solisti joutuu asettumaan toisen solistin tilalle konserttiin tai muuhun esitykseen ja omaksumaan kyseisen tehtävän esityspäivää edeltävänä tai sitä lyhyemmällä valmistautumisajalla, maksetaan pistekorvaus kaksinkertaisena.

4 Muut asiat:

Paikallinen sopiminen

Sopimusosapuolet pitävät tärkeänä paikallisen sopimisen mahdollisuuksien edistämistä. Paikallinen sopiminen edellyttää avointa ja luottamukseen perustuvaa vuoropuhelua työnantajan ja henkilöstön välillä. Sopimusosapuolet korostavat sellaisten yhteisten toimintamallien löytämistä, joilla edistetään sekä Kansallisoopperan ja -baletin että sen henkilöstön etuja tasapainoisella tavalla.

Yhteistoiminnalla ja paikallisella sopimisella kehitetään Kansallisoopperan ja -baletin toimintaa ja vahvistetaan tehokkuutta ja resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä. Samalla luodaan edellytykset tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantamiselle.

Osapuolet sitoutuvat paikallisen sopimisen valmiuksien kehittämiseen vahvistamalla paikallisten osapuolten osaamista, keskinäistä luottamusta ja tahtoa.

5 Voimassaolo ja irtisanominen

Työehtosopimus liitteineen tulee voimaan 1.2.2018 ja on voimassa 31.1.2020 asti. Sen jälkeen on sopimus voimassa vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolen irtisanota vähintään kaksi (2) kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Irtisanomisesta huolimatta noudatetaan sopimusmääräyksiä kuitenkin siihen ajankohtaan saakka, jona uutta sopimusta koskevien neuvottelujen on todettu päättyneen.

Sopimuksen irtisanoja on velvollinen irtisanomisen yhteydessä ilmoittamaan kirjallisesti pääkohdittain ne muutokset, jotka työehtosopimukseen halutaan tehdä. Neuvottelut uudesta sopimuksesta on aloitettava viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa irtisanomisesta.

Helsingissä, 23. päivänä maaliskuuta 2018

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

Tuomas Aarto

Anu Sajavaara

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

Ahti Vänttinen

Miika Tarhio

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY:N JA
SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY:N VÄLINEN SUOMEN
KANSALLISOOPPERAN JA -BALETIN LAULUSOLISTEJA KOSKEVA

TYÖEHTOSOPIMUS 2018–2020

1 § SOPIMUKSEN SOVELTAMISALA

1. Tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvat Suomen kansallisoopperan ja -baletin palveluksessa olevat kuukausipalkkaiset laulusolistit.
2. Sopimus koskee myös Suomen kansallisoopperassa ja -baletissa työskenteleviä laulusolistiharjoittelijoita sekä soveltuvin osin solistisissa tehtävissä vierailevia laulajia.

2 § YLEISET SOPIMUKSET

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan seuraavia voimassa olevia EK:n ja SAK:n välisiä yleisiä sopimuksia:

- yleissopimus 1997
- irtisanomissuojaa ja lomautusta koskeva yleissopimus soveltamisohjeineen 2001

3 § TYÖSUHTEEN ALKAMINEN JA KESTO

Työsopimus

1. Työhönotto tapahtuu kirjallisella työsopimuksella, jonka malli on tämän sopimuksen liitteenä 1.

Solistin on vaadittaessa esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan Suomen kansallisoopperan ja -baletin järjestyssäännön mukaisesti.
2. Työsuhteen ja siihen perustuvien oikeuksien katsotaan alkavan siitä päivästä, jolloin solisti tosiasiallisesti on työnantajan käytettävissä sopimuksen mukaiseen työhön. Työsuhde on voimassa toistaiseksi, ellei työsopimuksessa ole toisin sovittu.
3. Henkilö, jolla ei ole ammatillisen koulutuksen antamaa valmiutta itsenäiseen työskentelyyn Oopperassa, voidaan kiinnittää harjoittelijaksi enintään kahden (2) vuoden ajaksi.
4. Oopperan aikoessa kiinnittää ammatillisen koulutuksen saaneen henkilön harjoittelijaksi sillä perusteella, ettei tällä ole riittävää valmiutta itsenäiseen työskentelyyn Oopperassa, on ennen lopullista päätöstä asiasta neuvoteltava tämän työehtosopimuksen 23 §:n mukaisesti.

Työsopimuksen irtisanominen

Työsopimuksen irtisanomistilanteissa noudatetaan työsopimuslain säännösten lisäksi seuraavia määräyksiä:

5. Ooppera ei saa sanoa irti solistin työsopimusta ilman työsopimuslain (55/2001) 7 luvun mukaista asiallista ja painavaa syytä.

Tällaisena irtisanomisperusteena pidetään mm. solistin ilmeistä ammattitaidon puutetta verrattuna oman Oopperan muihin solisteihin.

6. Mikäli Ooppera haluaa irtisanoa solistin työsopimuksen, on sitä koskeva ennakkovaroitus perusteluineen annettava kirjallisesti vähintään kaksi (2) kuukautta ennen irtisanomista asianomaiselle solistille, Oopperan hallituksen henkilökuntaedustajille ja Solistikunta ry:n johtokunnalle sekä luottamusmiehelle.

7. Mikäli irtisanomisen perusteena on solistin ilmeinen ammattitaidon puute ja liitot eivät ole päässeet asiasta yksimielisyyteen, asia käsitellään erillisessä lautakunnassa, jossa on edustettuna laulutaiteen asiantuntijat.

Lautakunta muodostetaan siten, että Erityispalvelujen Työnantajaliitto ry ja Ooppera nimeävät siihen kaksi edustajaa ja Suomen Muusikkojen liitto kaksi edustajaa ja liitot yhdessä nimeävät puheenjohtajan. Lautakunnan kokoonpano on 2+2+1=5.

Mikäli lautakunnan lausunnon antamisen jälkeenkin on erimielisyyttä irtisanomisen perusteista ja oikeutuksesta, voidaan asia saattaa yleisen alioikeuden tutkittavaksi.

4 § SOLISTIN TEHTÄVÄT

1. Solisti on velvollinen osallistumaan Oopperan työohjelman mukaisesti harjoituksiin, näytäntöihin ja juhlatilaisuuksiin koti- ja ulkomailla. Oopperan viikkotyöohjelma asetetaan tiedotustaululle viimeistään edellisen viikon perjantaina klo 12.00. Jos viikkotyöohjelmaan on muusta kuin sairauden aiheuttamasta syystä tehtävä muutos, on siitä erikseen sovittava asianomaisten kanssa.
2. Mikäli solisti joutuu tehtäväänsä varten hankkimaan jonkin erityisen taidon, on tästä ennen tehtävään ryhtymistä sovittava hänen kanssaan. Aiheutuneet kustannukset suorittaa Ooppera.
3. Jos solisti joutuu asettumaan toisen solistin tilalle ja oppimaan hänen tehtävänsä poikkeuksellisen nopeasti, hän saa vakinaisen palkkansa lisäksi korvauksen palkkasopimuksen mukaisesti.
4. Solistien työvelvoitteeseen kuuluvat Suomen kansallisoopperan ja -baletin ja Suomen Muusikkojen Liitto ry:n välisen tallennesopimuksen mukaisesta ääni- ja kuvataltioinnista aiheutuvat tehtävät sekä radio- ja tv-esiintymiset tallennesopimuksen edellyttämässä laajuudessa.

Solistien esitysten radio- ja televisiolähetyksistä sekä ääni- ja kuvataiteilijainneista solistit saavat korvauksen tallennesopimuksen mukaan.

5 § EI-KAUPALLISET TALLENTEET

1. Kansallisoopperalla ja -baletilla on oikeus tehdä tai teettää omaa markkinointia, tiedotusta ja yleisökoulutusta varten harjoituksista ja esityksistä valokuvia sekä tallenteita, joihin sisältyy Oopperan palveluksessa olevan taiteellisen henkilöstön esittämien teosten esityksiä.
2. Tallenteet tehdään työaikana työpaikalla.
3. Markkinointi- ja tiedotustoiminnassa voidaan käyttää painotuotteita ja sähköisiä viestimiä. Mikäli tallennettuja esityksiä tai valokuvia siirretään tietoverkkoon, aineisto on suojattava asianmukaisesti kopioinnin estämiseksi.
4. Kansallisooppera ja -baletti saa valmistaa palveluksessaan olevan taiteellisen henkilöstön esittämien teosten esityksiä sisältäviä tallenteita omaan arkisto- ja harjoituskäyttöön sekä Oopperan toiminnan ja tuotantojen esittelemistä varten. Arkistotallenteita voidaan antaa tutkijoiden ja opiskelijoiden tutkittavaksi Oopperan omissa tiloissa. Harjoitustallenteet on tarkoitettu Kansallisoopperan ja -baletin esitysten valmistamisen edistämiseksi ja Oopperan esityksiin osallistuvat henkilöt voivat sanotussa tarkoituksessa käyttää näitä tallenteita.
5. Kansallisoopperalla ja -baletilla on oikeus ottaa tallenteista kopioita edellä mainittuja tarkoituksia varten. Tallenteita ei saa käyttää muihin kuin edellä mainittuihin tarkoituksiin.

6 § ESITYKSEN VALMISTAMINEN

Harjoitukset

1. Pääharjoitukseksi nimitetään näyttämöharjoitusta, jossa orkesteri on läsnä. Ennen pääharjoituksen päättymistä voivat solistit poistua vain kapellimestarin tai ohjaajan luvalla.
2. Kenraaliharjoituksen tulee jatkua kuin esitys. Sitä ei saa keskeyttää eikä solistia saa sen päätyttyä pidättää kuin lyhyitä ohjeita varten.
3. Harjoitukset ovat kenraaliharjoitusta lukuun ottamatta pääsääntöisesti suljettuja ulkopuolisilta. Oopperan henkilökuntaan kuulumattomat voivat seurata harjoituksia ainoastaan Oopperan johdon erityisluvalla.

Arvostelijoille varataan pääsy ainoastaan ennakkonäytäntöihin ja ns. avoimien päivien harjoituksiin. Ensi-iltaan, kenraaliharjoitukseen ja sellaiseen ennakkonäytäntöön, jota seuraamassa on arvostelijoita, osallistuva solisti ei samana päivänä osallistu muuhun Oopperan osoittamaan työhön kuin kapellimestarin, ohjaajan tai koreografin ja solistin keskinäisestä sopimuksesta järjestettävään kyseisen teoksen muistiharjoitukseen tai neuvotteluun.

Avoimet päivät

4. Jokaista ensi-iltaa edeltävään harjoitusvaiheeseen voidaan sisällyttää kaksi avointa päivää, jolloin arvostelijoilla on mahdollisuus seurata harjoitusta. Niistä ilmoitetaan viikoittaisessa työohjelmassa.

Ennakkonäytös

5. Ensi-iltaa edeltävä pääharjoitus katsotaan ennakkonäytökseksi, mikäli harjoituksessa on maksanutta yleisöä.

Siirtyminen eri teoksen harjoitukseen

6. Saman harjoitusjakson aikana solisti on velvollinen osallistumaan kahden eri teoksen harjoitukseen, jos selvä ajanjako niiden kesken käy työohjelmasta ilmi.

Yhdestä harjoituksesta toiseen siirtynyt solisti on tarvittaessa velvollinen palaamaan ensimmäisen teoksen harjoitukseen. Teoksella tarkoitetaan myös samassa näytännössä esitettävää ohjelmakokonaisuutta teosten lukumäärästä riippumatta.

Muistiharjoitus

7. Jos teos tulee ohjelmistoon kolmen viikon esitystauon jälkeen, on pidettävä muistiharjoitus, jolloin teos käydään musiikillisesti ja näyttämöllisesti lävitse. Jos tauko on pitempi, on teokselle järjestettävä tarpeellinen määrä harjoituksia. Jos teoksen edellisestä esittämisestä on kulunut enemmän kuin vuosi, on sille annettava ainakin yksi pääharjoitus.

Vapautus muusta työstä

8. Pääroolia esittävä solisti vapautetaan ja muissa rooleissa olevat solistit tulisi, mikäli mahdollista, vapauttaa uuden roolin tai teoksen uudelleen tulon eli repriisin ensimmäisenä esityspäivänä muusta vaativasta harjoitustyöstä. Ensi-iltapäivänä solisti on vapaa muusta työstä. Ensi-iltaa edeltävänä päivänä solisti on vapaa muusta työstä, mikäli mahdollista.

Lavastus- sekä valmistaviin valaistus- ja avustajaharjoituksiin ei solistin tarvitse osallistua. Pukujen sovitus järjestetään työaikana.

7 § TYÖAIKA

Yleistä

1. Solistilla on 224 työpäivää näytäntövuodessa.
2. Solistin säännöllinen työaika on enintään 7 tuntia päivässä. Työaika jakaantuu päivittäin kahteen työjaksoon siten, että yksi työjakso voi kestää enintään viisi tuntia.

Työ- ja harjoitusjaksot

3. Ensimmäinen työjakso voi alkaa aikaisintaan klo 10.00. Työjaksot on päivittäin sijoitettava siten, että ne päättyvät viimeistään klo 23.00. Yli klo 23.00 saa kestää kuitenkin työjakso, joka viimeistään kello 19.30 alkaneen näytännön pituuden vuoksi ei ole päätynyt klo 23.00.
4. Harjoitukset pidetään arkipäivinä klo 10-15 välillä, lauantaina ja aattoina klo 11-14.30 välillä sekä iltaharjoitukset klo 18-23 välillä. Lauantaina ja aattoina pääharjoitukset pidetään klo 11-15 välillä.

Harjoitusaikoja voidaan teoskohtaisesti muuttaa, jos niistä harjoitukseen osallistuvan työryhmän kesken on erikseen sovittu.

Harjoitusjakso ilman taukoa saa kestää yhtäjaksoisesti enintään 1,5 tuntia.

Lauantaisin ja pyhäpäivien aattoina harjoitus voi kestää enintään 3,5 tuntia, lukuun ottamatta pääharjoituksia, jotka voivat kestää enintään 4 tuntia.

Soveltamisohje

1.1.2017 lukien lauantaisin ja aattoina harjoituksia pidennetään ½ tunnilla eli klo 14.30 saakka ja pääharjoituksia ½ tunnilla eli klo 15 saakka siten, että vuositasolla työaika pitenee enintään 24 tunnilla.

5. Konserttien ja oopperatalon ulkopuolella olevien esitysten yhteydessä voidaan järjestää 4. kohdasta poiketen myös lyhyt harjoitus, joka kestää enintään 1,5 tuntia. Tällöin harjoitus voi alkaa aikaisintaan 2,5 tuntia ennen esityksen alkua ja harjoituksen tulee päättyä viimeistään 30 minuuttia ennen esityksen alkua.
6. Työjaksojen alkamisajat voivat vaihdella, mikäli kysymyksessä on esitys tai pääharjoitus ja siitä on asianmukaisesti ilmoitettu.

Esitykset

7. Väliaikoinen yli kaksi tuntia kestävä näytäntö käsittää valmistautumisineen ja jälkitehtävineen 3,5 tunnin työjakson.

Solisti on tarvittaessa velvollinen osallistumaan päivittäin kahteen näytäntöön, kuitenkin pääroolissa esiintyvä solisti vain yhteen näytäntöön. Kahteen näytäntöön osallistuva solisti on sinä päivänä vapaa muusta työstä.

Kahden näytännön välin on oltava vähintään yksi tunti. Harjoituksen päättymisen ja näytännön alkamisen välisen ajan on oltava vähintään 4,5 tuntia, paitsi 7 §:n 5. ja 9. kohdissa mainituissa tapauksissa, jolloin aika voi olla lyhyempi.

Solistin suositellaan olevan esityspaikalla viimeistään 30 minuuttia ennen esityksen alkua.

Esitykset ulkomailla

8. Euroopan maissa on paikkakunnalle saapumisen ja ensimmäisen näytännön väliin varattava vähintään 20 tunnin aika ja ulkoeurooppalaisissa maissa vähintään 24 tunnin aika.

Yleisöyhteistyö

9. Solisti voi osallistua kahteen tai useampaan yleisöyhteistyönäytäntöön päivässä päivittäisen työajan puitteissa.

Harjoitukset voidaan yleisöyhteistyötuotannoissa sijoittaa myös klo 15-18 välille. Harjoituksen ja yleisöyhteistyötuotannon näytännön välisen vapaa-ajan pituus voi olla alle 4,5 tuntia.

Mikäli solistilla on oopperatuotannon esitys illalla, ennen sitä on annettava vähintään 4,5 tunnin lepoaika.

Jos solisti tekee oopperaosaston tuotannossa AA-, A, tai B-roolia, hän osallistuu tämän teoksen ohjausharjoitusjakson aikana yleisöyhteistyötuotantoihin vain omalla suostuksellaan.

Alle 2 tuntia kestävien yleisöyhteistyönäytäntöjen muodostaman työjakson työaika lasketaan näytäntöjen todellisen keston mukaan väliaikoineen yhteen siten, että työaikaan lasketaan lisäksi ½ tuntia ennen ensimmäisen näytännön alkua valmistautumiseen.

Yleisöyhteistyöesityksen keston ei lueta aplodeja eikä kiitoksia.

Yleisöyhteistyötoiminnassa tauot määräytyvät näytäntöjen väliaikojen mukaisesti.

8 § PÄIVITTÄISET LEPOTAUOT

1. Jokaiseen enintään 2 tuntia kestävään harjoitukseen tulee sisältyä 15 minuutin ja enintään 3 tuntia kestävään harjoitukseen 20 minuutin tauko. Yli 3 tuntia kestävään harjoitukseen tulee sisältyä 1,5 tunnin harjoituksen jälkeen 20 minuutin ja seuraavan 1,5 tunnin harjoituksen jälkeen 10 minuutin pituinen tauko.

Taukoja eivät esimiehet saa käyttää työtä koskeviin puhutteluihin. Jos näin menetellään, lasketaan tauko tällöin alkavaksi vasta puhuttelun päätyttyä. Tauot sisältyvät työaikaan.

2. Pääharjoituksissa, valmistavissa pääharjoituksissa ja näytännöissä tauot määräytyvät teoksen väliaikojen mukaan.

9 § YLI- JA SUNNUNTAITYÖ

1. Edellä 7 § 2 kohdassa määritellyn päivittäisen säännöllisen työajan ylittävä työ on ylityötä. Siitä maksetaan 50 %:lla korotettu tuntipalkka kahdelta (2) ensimmäiseltä tunnilta ja 100 %:lla korotettu tuntipalkka seuraavilta tunneilta.
2. Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyys- ja vapunpäivänä tai muuna arkipyhänä tehdystä työstä maksetaan sunnuntaityökorvauksena kuukausipalkan lisäksi yksinkertainen tuntipalkka jokaiselta alkavalta puolelta tunnilta. Jos työ on ylityötä, on siitä lisäksi suoritettava edellä 1. kohdassa määritelty ylityökorvaus.
3. Työpäiviltä, jotka ylittävät 224 työpäivää, maksetaan 50 %:lla korotettu päiväpalkka.
4. Perustuntipalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 134 ja päiväpalkka kertomalla tuntipalkka luvulla 7.

10 § VAPAAPÄIVÄT

1. Solistilla on 141 vapaapäivää näytäntövuodessa.
2. Solistilla on viikossa vähintään yksi vapaapäivä, joka on sunnuntai. Vapaapäivä on ilmoitettava viimeistään 10 päivää aikaisemmin. Ilmoitettua vapaapäivää ei ilman solistin suostumusta voi vaihtaa toiseksi. Työnantajalla on kuitenkin oikeus teettää sunnuntaina työtä. Sunnuntaityöstä on ilmoitettava vähintään kaksi (2) kuukautta aikaisemmin. Tällöin viikon vapaapäivä annetaan jonain muuna päivänä.
3. Pääsiäisviikolla solistilla on kuusi vapaapäivää maanantaista lähtien. Vastaava yhdenjaksoinen vapaa voidaan siirtää viikolle 8. Siirrosta tulee ilmoittaa edellisen vuoden vuosilomailmoituksen yhteydessä.
4. Vuosittain huhti-kesäkuussa pidettävän Suomen Muusikkojen Liitto ry:n liittovaltuuston ja joka neljäs vuosi touko-syyskuussa pidettävän liittokokouksen aikana ovat harjoitustyöstä vapaat ne Solistikunta ry:n jäsenet, jotka edustavat yhdistystä ko. päivinä pidettävissä kokouksissa.

Oopperan johdolle ilmoitetaan hyvissä ajoin, ketkä solistit osallistuvat edellä mainittuihin tilaisuuksiin.

5. Jouluaatto ja joulupäivä ovat vapaapäiviä.

11 § KESÄVAPAA JA VUOSILOMA

1. Vuosiloma ja kevätnäytäntökauden päättyessä käyttämättä olevat vapaapäivät on näytöntökauden loppuun mennessä annettava yhdenjaksoisena vähintään 60 vapaapäivän pituisena kesävana, josta on ilmoitettava kaksi kuukautta ennen sen alkamista.

Edellä 1. momentissa olevassa määräyksessä asetetusta aikarajasta tai vapaapäivien yhdenjaksoisuudesta voidaan poiketa, milloin se on Oopperan ja Baletin vierailunäytösten vuoksi välttämätöntä. Muissa tapauksissa asiasta sovitaan paikallisesti luottamusmiehen kanssa.

2. Vuosilomaa annettaessa ja lomapalkkaa tai lomakorvausta maksettaessa noudatetaan vuosilomalain (162/2005) säännösten lisäksi tässä pykälässä olevia määräyksiä.
3. Kesävapaasta on, jäljempänä 4. kohdassa mainituin poikkeuksin, annettava vuosilomakautena yhtäjaksoisesti vähintään 30 vapaapäivää vuosilomana, johon sisältyy vähintään 26 arkipäivää.
4. Solistille, joka on tai näytöntökauden loppuun mennessä tulee olemaan työsuhteessa Oopperaan yhden vuoden, annetaan lomakauteen sijoitettavien 24 arkipäivän lisäksi lomakauden ulkopuolella 1.10.-30.4. välisenä aikana tai solistin esityksestä 1.1.-30.9. välisenä aikana vuosilomaa kuusi (6) arkipäivää yhdessä tai solistin suostumuksella useammassa erässä.

Solisti, joka on tai näytöntökauden loppuun mennessä tulee olemaan työsuhteessa Oopperaan vähintään viisi (5) vuotta, on oikeutettu saamaan vuosilomaa kaikkiaan 36 arkipäivää, joista 30 arkipäivää yhtäjaksoisesti ja 6 arkipäivää edellisessä kappaleessa mainitulla tavalla.

Solistin kesävapaa (vuosiloma ja vapaapäivät) lyhenee neljä (4) arkipäivää jokaista selaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana solisti ei työskentele vähintään 14 työpäivää tai 35 tuntia palkattoman harkinnanvaraisen työvapaan takia. Vähennyspäiviin sisältyvät solistin vuosiloma- ja vapaapäivät. Määräystä sovelletaan yli kuukauden yhtäjaksoisesti kestäviin työvapaisiin. Solistille, joka on palkattomalla harkinnanvaraisella työolomalla koko näytöntövuoden, ei anneta palkallista kesävanaa lainkaan.

5. Vuosilomapalkka ja lomakorvaus määräytyvät 26 arkipäivän palkan perusteella. Kuitenkin edellä 4. kohdassa tarkoitettujen solistin vuosilomapalkka ja lomakorvaus määräytyvät 30 tai 36 arkipäivän mukaan. Päiväpalkka lasketaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 25. Jollei täten laskettu lomapalkka vastaa solistille muuten maksettavaa palkkaa, on lomapalkkaa seuraavan palkanmaksun yhteydessä tasattava solistin todellista palkkaa vastaavaksi.
6. Solistilla on oikeus saada säännöllistä näytös- ja solistikorvauksia vastaava lisäys vuosiloma-ajan palkkaan.

Edellä tarkoitettuja korvauksia vastaava lisäys otetaan huomioon vuosiloma-ajan palkassa siten, että 5. kohdan mukaan laskettua vuosilomapalkkaa korotetaan sillä prosenttiluvulla, joka osoittaa, kuinka monta prosenttia näytöntökauden aikana maksetut

näytös- ja solistikorvaukset ovat olleet samalta ajalta maksetusta varsinaisesta palkasta.

7. Mikäli vuosiloma keskeytyy vuosilomalain 25 §:n 2. momentissa tarkoitetulla tavalla ja työnantaja ryhtyy maksamaan 15 §:ssä tarkoitettua sairausajan palkkaa, on työnantaja oikeutettu saamaan tältä ajalta tulevan sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan itselleen.

12 § LOMARAHAA

1. Solistille suoritetaan lomarahaa 50 % hänen 11 §:n 5. kohdassa tarkoitetusta vuosilomapalkastaan.
2. Lomarahaa suoritetaan myös lomakorvauksiin.
3. Lomarahaa suoritetaan yhdellä kertaa elokuun palkanmaksun yhteydessä, jollei toisin sovita. Lomakorvauksiin lomarahaa suoritetaan lomakorvauksen maksamisen yhteydessä. Jos työsuhde on päättynyt ennen elokuun palkanmaksuajankohtaa, suoritetaan lomarahaa viimeisen palkanmaksun yhteydessä.
4. Lomarahaa ei suoriteta solistille, joka on välittömästi ennen loman alkamista tai välittömästi sen päätyttyä ollut työstä poissa luvottomasti tai ilman pätevää syytä.

13 § PALKKAUS

1. Solistille maksetaan vähintään tämän sopimuksen liitteenä olevan palkkasopimuksen mukainen palkka.
2. Ooppera järjestää solistien palkkauksen naisten ja miesten samapalkkaisuuden periaatteen pohjalta.
3. Palkka maksetaan kunkin kuukauden 20. päivänä. Maksupäivän sattuessa pyhä- tai vapaapäiväksi palkka maksetaan edellisenä arkipäivänä. Palkasta Ooppera pidättää kuukausittain, saatuaan solistilta siihen valtuuden, Suomen Muusikkojen Liitto ry:n jäsenmaksuina liiton ilmoittaman määrän ja tilittää sen Suomen Muusikkojen Liitto ry:lle.

14 § MATKAKUSTANNUKSET, PÄIVÄRAHA JA KIERTUERAHA

1. Koti- ja ulkomaanmatkoista suoritetaan matkakustannusten korvaus ja päiväraha kulloinkin voimassa olevan valtion matkustussäännön mukaan.
2. Päivärahan lisäksi suoritetaan jokaiselta päivärahan oikeuttavalta matkavuorokaudelta erillistä kiertuerahaa palkkasopimuksen mukaan, mikäli vierailu kotimaassa kotipaikkakunnalle palaamatta on yli viisi vuorokautta.
3. Kiertueisiin, vierailuihin sekä erityisnäytöksiin koti- ja ulkomailla sovelletaan tämän työehtosopimuksen 7, 8 ja 9 §:n määräyksiä, lukuun ottamatta 7 §:n 4 momentin 1-kohtaa.

15 § SAIRAUSLOMA JA ÄITIYSVAPAA SEKÄ TERVEYDENHUOLTO

Sairausajan palkka

1. Oopperan palveluksessa olevan kuukausipalkkaisen solistin sairausajan palkkaan noudatetaan soveltuvin osin valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen virkamiehiä koskevia määräyksiä.
2. Täydellä palkalla tarkoitetaan alkupalkkaa ikälisineen tai sovittua kuukausipalkkaa.

Sairausaikana menetetystä solisti- tai näytöskorvauksesta korvataan solistille edellisen näytöntövuoden aikana kaikkien solistien näytöskorvausten keskiarvon mukaan laskettu summa.

3. Sairausajan palkasta vähennetään se, mitä solisti saa samalta ajalta työnantajan kustantaman vakuutuksen nojalla, johon Ooppera on solistin puolesta suorittanut ainakin puolet tämän osakas- tai jäsenmaksusta.

Jos solisti saa tai olisi oikeutettu saamaan tapaturma- tai muuta korvausta, joka ei ole hänen itsensä kustantamaa, maksetaan solistille tämän säännönmukaisesta sairausajan palkasta vain se osa, joka ylittää hänen saamansa muun edellä tarkoitetun korvauksen. Sairausajan palkasta ei kuitenkaan vähennetä elinkorkoa tai sen sijasta maksettavaa kertakaikkista tapaturmakorvausta, jota taiteilija saa sellaisen tapaturman johdosta, joka ei ole kysymyksessä olevan sairausloman aiheuttajana. Jos sairausajan palkkaa on maksettu ennen kuin jokin edellä mainituista korvauksista on suoritettu, on työnantajalla oikeus nostaa korvaus tai saada sen määrä takaisin solistilta.

Äitiysvapaa ja muut perhevapaat

4. Solistilla on oikeus täyteen palkkaan äitiysvapaan 72 ensimmäiseltä arkipäivältä.

Täydellä palkalla tarkoitetaan 2. kohdan mukaan laskettua palkkaa.

Äitiysvapaalta maksettavaa palkkaa laskettaessa otetaan huomioon edellisen näytöntövuoden aikana solistien näytöskorvausten 12 kuukauden keskiarvon mukaan laskettu summa.

Soveltamisohje

Oikeus palkallisen adoptiovapaan pitämiseen on jommallakummalla adoptiovanhemmista 15 §:n 4.-9. kohtien mukaisesti.

5. Milloin solistilla on oikeus saada äitiysvapaan ajalta palkkaa työnantajalta, ei hänellä ole oikeutta saada tältä ajalta sairausvakuutuslain mukaista äitiyspäivärahaa enempää kuin se määrä, millä äitiyspäiväraha ylittää hänen saamansa palkan tai muun korvauksen. Se osa äitiyspäivärahasta, jota ei makseta solistille itselleen, suoritetaan työnantajalle.

6. Solisti, jolle suoritetaan työehtosopimuksen mukaan palkkaa äitiysvapaan ajalta, on velvollinen toimittamaan Oopperalle sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 2 §:n mukaan suoritettavan äitiysrahan hakemista varten tarvittavat tiedot ja selvitykset, mikäli Oopperalla ei ole niitä käytettävissään.
7. Solistin äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainvapaasta, hoitovapaasta ja muista perhevapaista on säädetty työehtosopimuksissa. Tilapäiseen hoitovapaaseen noudatetaan soveltuvin osin valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen virkamiehiä koskevia määräyksiä.
8. Äitiysvapaan myöntäminen ei vähennä solistin oikeutta saada muita työehtosopimukseen perustuvia etuisuuksia.

Erinäisiä määräyksiä

9. Jos sairaus- tai äitiyspäivärahaa ei solistista itsestään johtuvista syistä makseta, tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä sairausvakuutuslain mukaan olisi ollut oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää sairausajan tai äitiysvapaan palkasta se sairaus- tai äitiyspäiväraha tahi sen osa, mikä solistin laiminlyönnin johdosta on jäänyt suorittamatta.
10. Työstä poissaolon syy on vaadittaessa selvitettävä hyväksyttävällä lääkärintodistuksella.

Esiintymisen estävä äkillinen sairaustapaus on heti ilmoitettava työnantajalle erillisen ohjeistuksen mukaan.

Työterveyshuolto

11. Oopperalla on solisteja varten erikoislääkärit, joiden puoleen he voivat maksutta käännyä ja joiden vastaanotolle heillä on mahdollisuus päästä työterveyshoitajan kautta.
12. Solisti on oikeutettu hankkimaan näyttämötyössä tarvittavat piilolinssit, joiden hankintakustannukset Ooppera korvaa taiteilijalle tositteita vastaan paikallisesti sovittavaan määrään asti.
13. Solisteille suoritetaan hammashoitokustannusten korvauksena tositteita vastaan vuosittain enintään paikallisesti sovittava määrä.

16 § RYHMÄHENKIVAKUUTUS

Solistin osalta toteutetaan ryhmähenkivakuutusta koskevat järjestelyt sellaisina kuin niistä on sovittu työmarkkinakeskusjärjestöjen välillä.

17 § PYSYVÄ TYÖKYVYTTÖMYYS JA VANHUUDENTURVA

Solisti on oikeutettu saamaan Oopperasta työkyvyttömyys-, vanhuus- ja perhe-eläkettä Suomen kansallisoopperan ja -baletin hallintoneuvoston vahvistaman eläkesäännön määrittämällä tavalla.

18 § RIKKOMUKSET

1. Solistin, joka on myöhästynyt harjoituksesta, on esitettävä ensi tilassa selostus myöhästymisensä syystä harjoituksen pitäjälle. Jos tällainen myöhästyminen tapahtuu kolmannen kerran, on rikkomus välittömästi ilmoitettava luottamusmiehelle ja solistin esimiehelle tai hänen sijaiselleen, joka käsittelee asian viikon kuluessa.
2. Solistille, joka jää saapumatta harjoitukseen tai joka on itse aiheuttamansa huonon työkyvön vuoksi kykenemätön täysitehoiseen harjoitustyöhön, on annettava kirjallinen varoitus.

Jos mainitunlainen rikkomus tapahtuu pääharjoituksessa tai esityksessä, voidaan solistille antaa kaksi varoitusta.

Mikäli esitystä joudutaan edellä mainitusta syystä muuttamaan tai vaihtamaan taikka jos näytäntö on peruutettava tai keskeytettävä, voidaan solistille antaa kolme varoitusta.

3. Jos solisti on kahden vuoden aikana saanut vähintään kolme edellä tarkoitettua varoitusta tai törkeällä tavalla loukannut Oopperan arvoa, hänen työsopimuksensa voidaan purkaa.
4. Jokainen varoitus on annettava viikon kuluessa rikkeestä, ja siitä on ilmoitettava kirjallisesti luottamusmiehelle ja Solistikunta ry:n puheenjohtajalle. Ennen työsopimuksen purkamista on asiasta kuultava luottamusmiestä, joka saatuaan asiasta tiedon antaa siitä lausunnon kolmen päivän kuluessa.

19 § OPINTOVAPAA

1. Solistilla on oikeus saada työlomaa (opintovapaata) koulutusta ja opiskelua varten siten kuin opintovapaalaissa (273/1979) ja opintovapaa-asetuksessa (864/1979) on säädetty, jollei tästä työehtosopimuksesta muuta johdu.
2. Opintovapaalain 5 §:n 2. momentissa tarkoitettuna ammattiyhdistyskoulutuksena pidetään osapuolten yhteistä tai sellaiseksi hyväksymää työsuhdeasioihin ja/tai työturvallisuuteen liittyvää koulutusta. Ammattiyhdistyskoulutusajasta jätetään kuitenkin enintään 30 kalenteripäivää saman kalenterivuoden aikana lukematta opintovapaa-ajaksi, mikäli Ooppera on maksanut solistille palkkaetuja sanotulta ajalta.
3. Opintovapaalain 5 §:n 1. momentissa tarkoitettuna koulutuksena pidetään myös solistin ilmaisuteknistä sekä muuta perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta riippumatta siitä, tapahtuuko se opintovapaalain 5 §:n 1. momentissa tarkoitettussa oppilaitoksessa tai

muussa koulutustilaisuudessa ja se luetaan 1. kohdassa tarkoitetuksi opintovapaa-ajaksi.

Ooppera myöntää solistille, joka on saanut valtion taiteilija-apurahan vähintään puoleksi vuodeksi, hakemuksesta opintovapaata koulutusta varten vähintään kaksi kuukautta seuraavan näytäntökauden alusta alkaen edellyttäen, että hakemus on jätetty Oopperalle vähintään 8 kuukautta ennen koulutuksen tai kurssin alkamista. Ooppera järjestää opintovapaata mahdollisuuksien mukaan myös muuna aikana, jos hakemus on jätetty riittävän ajoissa.

4. Opintovapaa-aika luetaan työssä olon veroiseksi ajaksi siltä osin kuin vuosilomain 3 §:n 5. momentin 11.a-kohdassa on määrätty. Jos opintovapaa on myönnetty 3 momentin 2. kohdan perusteella, luetaan koulutusajasta työssä olon veroiseksi ajaksi kuitenkin enintään kaksi kuukautta.

Opintovapaa-ajasta luetaan palvelusajan perusteella ikälisään oikeuttavaksi palvelusajaksi edellä 3 momentin 2. kohdassa tarkoitetusta opintovapaa-ajasta enintään kaksi kuukautta saman kalenterivuoden aikana ja muissa tapauksissa enintään 30 kalenteripäivää saman kalenterivuoden aikana.

Mikäli Ooppera on määrännyt solistin ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, ei tämä työloma vähennä solistin oikeutta vuosilomaan tai muihin palveluksen jatkumiseen liittyviin etuisuuksiin.

5. Milloin sairaudesta, synnytyksestä tai tapaturmasta aiheutuva solistin työkyvyttömyys alkaa opintovapaan aikana ja jatkuu yhtäjaksoisena yli seitsemän päivää, ei tämän ajan ylittävää osaa työkyvyttömyysajasta ole luettava opintovapaa-ajaksi, jos taiteilija ilman aiheetonta viivytystä tätä pyytää. Synnytyksen aiheuttaman työkyvyttömyyden johdosta tapahtuneen opintovapaan keskeytyksen katsotaan päättyvän kuuden viikon kuluttua synnytyksestä, ellei lääkärintodistuksesta muuta ilmene.

20 § ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1. Solistin osoite ja puhelinnumero sekä niiden muutokset on välittömästi annettava työnantajalle erillisen ohjeistuksen mukaan.
2. Ooppera hankkii kaikki esityksen vaatimat varusteet. Mikäli solisti joutuu käyttämään omia varusteitaan, Ooppera suorittaa hänelle tästä korvauksen sopimuksen mukaan.

Oopperan solistin käyttöön luovuttamaa varustetta tai materiaalia ei saa käyttää muuhun kuin Oopperan osoittamaan tarkoitukseen.

Jos solisti tahallaan tai tuottamuksellisesti hävittää hänelle luovutetun varusteen, hän on korvausvelvollinen. Vastaavasti Ooppera on korvausvelvollinen solistin varusteen vahingoittuessa Oopperan osoittamassa työssä.

3. Solisti ei saa ilman Oopperan johdon lupaa esiintyä, ohjata tai harjoitella muussa teatterissa tai näyttämöllä. Tämä ei koske solistin loma-aikaa.

Solisti ei kuitenkaan tarvitse edellä mainittua lupaa sunnuntaisin Oopperan ulkopuolella tapahtuviin esiintymisiin. Solistilla on kuitenkin velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti näistä esiintymisistä hyvissä ajoin. Oopperalla on oikeus kieltää tapauskohtaisesti esiintymisen erityisen painavista ja perustelluista syistä.

4. Oopperan toimesta harjoitettua ohjelmaa tai osia siitä saa esittää vain Oopperan toimesta tai luvalla. Lisäksi on otettava huomioon tekijänoikeuslain määräykset.

21 § LUOTTAMUSMIES

1. Luottamusmiehellä tarkoitetaan työehtosopimuksen piiriin kuuluvien Kansallisoopperan ja -baletin laulusolistien valitsemaa ja työnantajalle ilmoittamaa luottamusmiestä.
2. Luottamusmies tulee valita solistikunnan vakinaisista jäsenistä, joille tulee varata mahdollisuus osallistua luottamusmiehen vaaliin. Solistikunta ry:llä on oikeus toimia tarvittaessa vaalitoimituksen järjestäjänä. Luottamusmiehen vaali voidaan suorittaa työpäivällä, mutta siitä on etukäteen sovittava työnantajan kanssa.
3. Valitusta luottamusmiehestä tulee ilmoittaa työnantajalle kirjallisesti.
4. Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on valvoa tämän työehtosopimuksen alaisen työntekijäin edustajana tämän työehtosopimuksen noudattamista ja johtaa työntekijäin osalta niitä neuvotteluja ja siinä järjestyksessä kuin tämän työehtosopimuksen 23 §:ssä on sovittu.
5. Luottamusmies edustaa työntekijöitä myös työlainsäädännön soveltamista koskevilla asioilla.
6. Jos syntyy epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijän palkasta tai muista työsuhteeseen liittyvistä asioista, luottamusmiehelle on annettava kaikki valituksen alaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.
7. Luottamusmiehellä on oikeus saada sovituin säännöllisin väliajoin tiedot solistien ansiotasosta, koostumuksesta ja kehityksestä.
8. Luottamusmiestä ei luottamusmiestehtävän vuoksi saa erottaa työsuhteestaan.
9. Jos luottamusmieheksi valitun henkilön varsinainen työ vaikeuttaa luottamusmiehen tehtävien hoitamista, ei tällainen järjestely saa aiheuttaa hänen ansionsa alentumista.
10. Luottamusmiestä ei saa irtisanoa paitsi, mikäli yhteisesti todetaan, ettei luottamusmiehelle voida tarjota hänen ammattiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä.

Luottamusmiehen työsuhdetta ei saa purkaa sairauden johdosta tai työsopimuslain 8 luvun nojalla sillä perusteella, että hän on rikkonut työsopimuslain 3 luvun 1 §:ään sisältyviä tai työaikaa koskevia järjestysmääräyksiä.

Ellei Kansallisooppera ja -baletti noudata edellä tässä kohdassa mainittuja määräyksiä, se on velvollinen suorittamaan luottamusmiehelle vahingonkorvauksena enintään kuuden kuukauden palkan.

11. Luottamusmiehenä toimivalle työntekijälle annetaan, mikäli mahdollista, ilmoitus työsuhteen päättymisestä vähintään kolme kuukautta ennen työsuhteen päättymistä. Luottamusmiehelle annettavaan ilmoitukseen tulee aina merkitä irtisanomisen syy.
12. Luottamusmiehelle annetusta ennakoilmoituksesta toimitetaan tieto sille ammattiosastolle, joka luottamusmiehen on valinnut. Edellä mainitut ennakoilmoitusmääräykset eivät kuitenkaan koske tapauksia, joissa työnantaja lain mukaan on oikeutettu purkamaan työsuhteen ilman ennakoilmoitusta.
13. Tehtäviensä hoitamista varten luottamusmiehelle järjestetään tarvittaessa vapaata työstään. Kiireellisten tapausten hoitamista varten lupa tulee myöntää viivytyksettä.
14. Jos luottamusmies suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta lisätökorvaus tai sovitaan hänen kanssaan muunlaisesta lisäkorvauksesta.
15. Sopijapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että luottamusmiehelle varataan, mikäli yhteisesti todetaan tarvetta siihen olevan, tilaisuus osallistua sellaiseen koulutukseen, mikä on omiaan lisäämään hänen asiantuntemustaan ja pätevyyttään luottamusmiestehtävien hoitamiseen, jolloin Kansallisooppera ja -baletti maksaa koulutukseen osallistuvalla luottamusmiehelle palkan koulutusajalta.
16. Luottamusmiehelle varataan mahdollisuuksien mukaan Kansallisoopperan ja -baletin toimesta pysyvä ja tehtävään sopiva kunnollinen tila, jossa voidaan säilyttää luottamusmiestehtäviä varten tarvittavat asiakirjat ja toimistovälineet.
17. Neuvottelujärjestyksen suhteen noudatetaan tämän työehtosopimuksen määräyksiä.
18. Suomen Kansallisooppera ja -baletti korvaa luottamusmiehelle puhelinkuluina paikallisesti sovitun summan.
19. Suomen Kansallisooppera ja -baletti suorittaa luottamusmiehelle ajankäyttö- ja ansiomenetyskorvauksen, jonka suuruus on 1.3.2016 lukien 343,83 euroa kuukaudessa, 1.4.2018 lukien 347,27 euroa/ kk ja 1.5.2019 lukien 351,44 euroa/kk.

22 § SOLISTIEN KUULEMINEN OPPERAN JOHTOA VALITTAESSA

Oopperan ja Baletin pääjohtajaa, Oopperan taiteellista johtajaa ja ylikapellimestaria, päävierailijaa tai vastaavaa kiinnitettäessä työnantaja pyytää ehdolla olevista henkilöistä ensin Solistikunta ry:n lausunnon.

23 § ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava Oopperan johdon ja solistien luottamusmiehen kesken. Neuvottelut on aloitettava viimeistään kahden (2) viikon kuluessa siitä päivästä, jona erimielisyydestä on vastapuolelle ilmoitettu.

Jos asianosaiset eivät pääse erimielisyydestä sovintoon, asia on saatettava tämän sopimuksen allekirjoittajajärjestöjen käsiteltäväksi. Neuvottelut niiden kesken on aloitettava kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun kirjallinen pyyntö on allekirjoittajajärjestöille saapunut.

Jos yksimielisyyteen ei päästä, tämän sopimuksen allekirjoittajajärjestö voi saattaa erimielisyyden työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

24 § TYÖRAUHA

Tämän sopimuksen voimassa ollessa eivät osapuolet saa panna toimeen tähän sopimukseen kohdistuvaa työnseisausta.

25 § SELVIYTYMISLAUSEKE

Mikäli Suomen Kansallisoopperan ja –baletin julkisista varoista saaman rahoituksen määrä alenee olennaisesti, rahoituksen muodossa tapahtuu olennaisia muutoksia tai Kansallisoopperan ja –baletin talouden kokonaistilanne olennaisesti heikkenee ja työnantaja on edellä mainituista syistä johtuen joutumassa taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat työvoiman käytön vähentämiseen sopimusosalalla, paikallisesti arvioidaan työehtosopimusmääräysten soveltuvuutta muuttuneessa tilanteessa. Muuttuneiden olosuhteiden pohjalta sovitaan luottamusmiehen kanssa paikallisesti työehtosopimuksen määräyksistä poikkeamisesta toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaamiseksi. Sopimus on määräaikainen ja tehdään enintään vuodeksi. Tarvittaessa osapuolet voivat käyttää apunaan asiantuntijoita.

Jos paikallisesti katsotaan, että olosuhteiden muuttuminen edellyttää työehtosopimuksen määräysten muuttamista, tarvittavista muutoksista sovitaan sopimusosapuolten välillä Kansallisoopperan ja -baletin toimintaedellytysten ja työpaikkojen turvaamiseksi.

26 § SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA JA IRTISANOMINEN

1. Työehtosopimus liitteineen tulee voimaan 1.2.2018 ja on voimassa 31.1.2020 asti. Sen jälkeen on sopimus voimassa vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolen sanota irti viimeistään kaksi (2) kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Irtisanomisesta huolimatta noudatetaan sopimusmääräyksiä kuitenkin siihen ajankohtaan saakka, jona uutta sopimusta koskevien neuvottelujen on todettu päättyneen.

2. Sopimuksen irtisanoja on velvollinen irtisanomisen yhteydessä ilmoittamaan kirjallisesti pääkohdittain ne muutokset, jotka työehtosopimukseen halutaan tehdä. Neuvottelut uudesta sopimuksesta on aloitettava viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa irtisanomisesta.

Helsingissä 23.3.2018

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

TYÖSOPIMUS

TYÖNANTAJA SUOMEN KANSALLISOOPPERAN SÄÄTIÖ
HELSINGINKATU 58
00260 HELSINKI

TYÖNTEKIJÄ

TYÖTEHTÄVÄ Laulusolisti

VOIMASSAOLO a) Työsopimus on voimassa toistaiseksi alkaen

b) Työsopimus on määräaikainen alkaen _____.____.20__ ja
päätyen _____.____.20__.

Sopimukseen kuuluu _____ (____) kuukauden koe-
aika, jonka kuluessa sopimus voidaan molemmin puolin purkaa
ilman irtisanomista.

TYÖAIKA, TEHTÄVÄT

Työaika ja laulusolistin tehtävät määräytyvät Palvelualueiden Työnantajat PALTA ry:n ja Suomen Muusikkojen Liitto ry:n solmiman, Suomen Kansallisoopperan palveluksessa olevia kuukausipalkkaisia laulusolisteja koskevan työehtosopimuksen mukaan.

Harjoittelija on tarvittaessa velvollinen osallistumaan avustajatehtäviin.

PALKKA Palkkaluokka on _____. Peruspalkan määrä allekirjoituspäivänä on
_____ (_____) euroa kuukaudessa.

Solisti- ym. korvauksien osalta noudatetaan työehtosopimuksen, palkkasopimuksen ja tal-
lennesopimuksen määräyksiä.

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Kumpikin sopijapuoli sitoutuu noudattamaan tässä sopimuksessa mainittua voimassaole-
vaa työehtosopimusta. Lisäksi sopijapuolet noudattavat Suomen Kansallisoopperan sään-
töjä ja järjestyssääntöä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopija-
puolelle.

Helsingissä _____kuun _____. päivänä 20__

SUOMEN KANSALLISOOPPERAN SÄÄTIÖ

LAULUSOLISTI

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY:N JA
SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY:N VÄLINEN
SUOMEN KANSALLISOOPERAN JA -BALETIN KUUKAUSIPALKKAISIA
LAULUSOLISTEJA KOSKEVA

PALKKASOPIMUS 2018–2020

1 § Soveltamisala

Tällä sopimuksella määrätään Suomen kansallisoopperan ja -baletin palveluksessa olevien kuukausipalkkaisten laulusolistien palkkaehdot.

2 § Palkkaluokat

Solisteille maksetaan Oopperan M 22 – M 26 palkkaluokkien mukaisia peruspalkkoja ikälisineen.

Tämän lisäksi sovelletaan solistien henkilökohtaisesti sopimia palkkoja. Korotuksista sovi-
taan paikallisesti.

3 § Ikälisät

Ikälisiin oikeuttavaksi palvelusajaksi lasketaan 18 ikävuoden jälkeen Suomen kansallisoopperassa ja -baletissa tai vastaavassa taidelaitoksessa suoritettu työ sekä valtion, kunnan tai seurakunnan vakinainen palvelus. Ikälisät määräytyvät siten kuin niistä on Palvelualojen Työnantajat PALTA ry:n ja Suomen Muusikkojen Liitto ry:n välillä sovittu.

Koulutus otetaan huomioon ikälisään oikeuttavaa aikaa laskettaessa siten, että suoritettu loppututkinto suomalaisessa musiikkikorkeakoulussa tai konservatoriossa tai ulkomainen loppututkinto, josta opetushallitus on antanut ns. rinnastamis- ja tunnustamispäätöksen, vastaa kahta palvelusvuotta. Määräystä sovelletaan 1.1.1998 tai sen jälkeen alkaneisiin työsuhteisiin sekä 31.12.1997 voimassa olleisiin työsuhteisiin 1.1.1998 jälkeen suoritettujen edellä mainittujen tutkintojen osalta.

4 § Näytöskorvaukset

Solisteille maksetaan kuukausittain erillistä näytöskorvausta, joka määräytyy roolien koon ja näytösten vuotuisen lukumäärän mukaan seuraavasti:

Iso A-rooli	4 pistettä
A-rooli	3 pistettä
B-rooli	2 pistettä
C-rooli	1,5 pistettä

Pisteen arvo on 113,77 euroa. Pisteen arvo on 1.4.2018 lukien 114,91 euroa ja 1.5.2019 lukien 116,29 euroa.

Pöytäkirjamerkintä

Vaativista solistisista konserttiesityksistä maksetaan solistille kaksinkertainen näytöskorvaus teoksen kunkin miehityksen ensimmäisestä esityksestä. Muista konserteista ja esityksistä, joihin voi kuulua pääharjoitus, maksetaan näytöskorvaus 3 pisteen mukaan.

Pöytäkirjamerkintä

Vaativilla solistisilla konserttiesityksillä ei tarkoiteta näyttämölle ohjattuja teoksia. Solisti voi saada kaksinkertaisen näytöskorvauksen ainoastaan kerran samasta tehtävästä.

Siitä, onko kyseessä vaativa konserttiesitys, neuvotellaan etukäteen tapaus- ja tehtäväkohtaisesti luottamusmiehen ja työnantajan kesken.

Muissa esityksissä solistin näytöskorvaus on vähintään 2,7 pisteen mukainen.

Solistien roolien luokitus määritellään Kloiber – Konold – Maschka: Handbuch der Oper'in mukaan. Niiden oopperateosten (mukaan lukien oopperateosten konserttiesitys), joita ei ole luetteloitu kyseisessä oppaassa, pisteytys määritellään erikseen työnantajan edustajien ja luottamusmiehen kesken. Koululaisoopperoiden pisteytys määritellään myös erikseen työnantajan edustajien ja luottamusmiehen kesken.

5 § Paikkauskorvaukset

Jos solisti joutuu asettumaan toisen solistin tilalle ja oppimaan hänen tehtävänsä poikkeuksellisen lyhyellä valmistautumisajalla, suoritetaan hänelle siitä ylimääräinen korvaus, joka määräytyy tehtävän vaativuudesta ja kiireellisyysasteesta. Euromääräinen korvaus muodostuu näytöskorvauksen perustana olevasta pistemäärästä oheisen taulukon mukaisesti kerrottuna. Mikäli esiintyminen ei toteudu, mutta tehtävään on valmistauduttu kolmen vuorokauden tai sitä lyhyemmällä varoitusaajalla, maksetaan pistekorvaus yksinkertaisena.

Tehtäväluokitus

Iso A-rooli	suuri päärooli tai erittäin vaativa suuri solistitehtävä
A-rooli	päätehtävä tai erittäin vaativa solistitehtävä
B-rooli	solistitehtävä
C-rooli	kuorotehtävä tai erittäin vaatimaton solistitehtävä

Kiireellisyysasteet

1. Esityspäivää edeltävänä päivänä tai sitä lyhyemmällä valmistautumisajalla.
2. Kolme vuorokautta tai sitä lyhyemmällä valmistautumisajalla.
3. Seitsemän vuorokautta tai sitä lyhyemmällä valmistautumisajalla.
4. Kymmenen vuorokautta tai sitä lyhyemmällä valmistautumisajalla.

Taulukko

	Iso A	A	B	C
1	8x4 p.	8x3 p.	6x2 p.	4x1,5 p.
2	6x4 p.	6x3 p.	4x2 p.	2x1,5 p.
3	4x4 p.	4x3 p.	2x2 p.	-
4	2x4 p.	2x3 p.	-	-

5. Jos solisti joutuu asettumaan toisen solistin tilalle konserttiin tai muuhun esitykseen ja omaksumaan kyseisen tehtävän esityspäivää edeltävänä tai sitä lyhyemmällä valmistautumisajalla, maksetaan pistekorvaus kaksinkertaisena.

6 § Eräät edut

Kiertuerahan suuruus on 1.3.2016 lukien 38,12 euroa, 1.4.2018 lukien 38,50 euroa ja 1.5.2019 lukien 38,96 euroa.

Henkilöstötetuna solistilla on oikeus saada Oopperan hyväksymästä äänenhuoltokoulutuksesta aiheutuneisiin kustannuksiin paikallisesti sovittava määrä vuosittain, sekä työterveyslääkärin tai muun Oopperan osoittaman lääkärin läheteellä neljään ääniterapeutin käyntikertaan vuodessa.

7 § Tallenteet

Laulusolistien esitysten ääni- ja kuvataltioinnista sekä radio- ja tv-lähetyksistä maksetaan korvaus Suomen kansallisoopperan ja -baletin ja Suomen Muusikkojen Liitto ry:n välisen tallennesopimuksen mukaisesti.

8 § Neuvottelumenettely

Tätä sopimusta koskevista erimielisyyksistä on neuvoteltava samoin kuin Suomen kansallisoopperan ja -baletin palveluksessa olevia laulusolisteja koskevassa työehtosopimuksessa on sovittu.

9 § Voimassaolo

Sopimus tulee voimaan 1.2.2018 ja on voimassa 31.1.2020 saakka. Sen jälkeen sopimus on voimassa vuoden kerrallaan, ellei sitä jommaltakummalta puolelta irtisanota viimeistään kahta (2) kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

Irtisanomisen yhteydessä on sopimuksen irtisanojan jätettävä vastapuolelle muistio niistä kysymyksistä, joihin tulevilla neuvotteluissa halutaan kiinnittää huomiota.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 23.3.2018

PALVELUALOJEN TYÖNANTAJAT PALTA RY
SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

PALKKATAULUKKO M 1.4.2018 solistit

Ikäisiä	0	1	2	3	4	5	6
Vuodet	0	1	4	8	11	15	18
Kok.ikä	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk
Kok.ikä	0 / 0 – 1 / 0	1 / 0 – 4 / 0	4 / 0 – 8 / 0	8 / 0 – 11 / 0	11 / 0 – 15 / 0	15 / 0 – 18 / 0	18 / 0 – 65 / 0
Pryhmä	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot
M10	1 656,82	1 737,84	1 822,92	1 912,24	1 996,66	2 065,27	2 105,85
M11	1 685,20	1 767,64	1 854,19	1 945,09	2 030,97	2 100,77	2 142,07
M12	1 716,97	1 801,00	1 889,23	1 981,87	2 069,41	2 140,56	2 182,66
M13	1 748,43	1 834,03	1 923,92	2 018,29	2 107,48	2 179,96	2 222,84
M14	1 788,01	1 875,59	1 967,55	2 064,12	2 155,36	2 229,52	2 273,39
M15	1 833,13	1 922,97	2 017,28	2 116,33	2 209,93	2 286,00	2 330,98
M16	1 893,84	1 986,70	2 084,22	2 186,61	2 283,36	2 362,01	2 408,53
M17	1 966,46	2 062,96	2 164,29	2 270,69	2 371,24	2 452,95	2 501,28
M18	2 057,49	2 158,55	2 264,64	2 376,06	2 481,34	2 566,90	2 617,52
M19	2 157,93	2 264,01	2 375,39	2 492,33	2 602,84	2 692,66	2 745,79
M20	2 275,79	2 387,76	2 505,33	2 628,78	2 745,42	2 840,24	2 896,32
M21	2 431,69	2 551,44	2 677,20	2 809,23	2 934,01	3 035,42	3 095,40
M22	2 685,01	2 817,44	2 956,49	3 102,50	3 240,46	3 352,60	3 418,92
M23	2 827,03	2 966,56	3 113,06	3 266,90	3 412,26	3 530,41	3 600,30
M24	3 013,90	3 162,76	3 319,07	3 483,21	3 638,30	3 764,37	3 839,20
M25	3 223,03	3 382,37	3 549,66	3 725,32	3 891,82	4 027,31	4 107,46
M26	3 533,79	3 708,66	3 892,76	4 086,38	4 269,35	4 418,07	4 506,03
M27	3 903,79	4 097,96	4 301,84	4 515,92	4 718,22	4 882,64	4 979,89
M28	4 309,15	4 523,60	4 748,76	4 985,18	5 208,60	5 390,18	5 497,58

PALKKATAULUKKO M 1.5.2019 solistit

Ikälisä	0	1	2	3	4	5	6
Vuodet	0	1	4	8	11	15	18
Kok.ikä	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk	vv/kk
Kok.ikä	0 / 0 – 1 / 0	1 / 0 – 4 / 0	4 / 0 – 8 / 0	8 / 0 – 11 / 0	11 / 0 – 15 / 0	15 / 0 – 18 / 0	18 / 0 – 65 / 0
Pryhmä	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot	Eurot
M10	1 676,70	1 758,69	1 844,80	1 935,19	2 020,62	2 090,05	2 131,12
M11	1 705,42	1 788,85	1 876,44	1 968,43	2 055,34	2 125,98	2 167,77
M12	1 737,57	1 822,61	1 911,90	2 005,65	2 094,24	2 166,25	2 208,85
M13	1 769,41	1 856,04	1 947,01	2 042,51	2 132,77	2 206,12	2 249,51
M14	1 809,47	1 898,10	1 991,16	2 088,89	2 181,22	2 256,27	2 300,67
M15	1 855,13	1 946,05	2 041,49	2 141,73	2 236,45	2 313,43	2 358,95
M16	1 916,57	2 010,54	2 109,23	2 212,85	2 310,76	2 390,35	2 437,43
M17	1 990,06	2 087,72	2 190,26	2 297,94	2 399,69	2 482,39	2 531,30
M18	2 082,18	2 184,45	2 291,82	2 404,57	2 511,12	2 597,70	2 648,93
M19	2 183,83	2 291,18	2 403,89	2 522,24	2 634,07	2 724,97	2 778,74
M20	2 303,10	2 416,41	2 535,39	2 660,33	2 778,37	2 874,32	2 931,08
M21	2 460,87	2 582,06	2 709,33	2 842,94	2 969,22	3 071,85	3 132,54
M22	2 717,23	2 851,25	2 991,97	3 139,73	3 279,35	3 392,83	3 459,95
M23	2 860,95	3 002,16	3 150,42	3 306,10	3 453,21	3 572,77	3 643,50
M24	3 050,07	3 200,71	3 358,90	3 525,01	3 681,96	3 809,54	3 885,27
M25	3 261,71	3 422,96	3 592,26	3 770,02	3 938,52	4 075,64	4 156,75
M26	3 576,20	3 753,16	3 939,47	4 135,42	4 320,58	4 471,09	4 560,10
M27	3 950,64	4 147,14	4 353,46	4 570,11	4 774,84	4 941,23	5 039,65
M28	4 360,86	4 577,88	4 805,75	5 045,00	5 271,10	5 454,86	5 563,55

Palvelualojen työnantajat PALTA ry
Eteläranta 10 6. krs, PL 62, 00131 Helsinki
Vaihde 020 595 5000
www.palta.fi

M

Muusikkojen liitto ry
Pieni Robertinkatu 16, 00120 Helsinki
Vaihde 09 680 340 70
www.muusikkojenliitto.fi